

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 81.

Tredie Session.

55de Møde.

Tirsdagen den 13de Januar.

(Fortf.)

Orsted (fortsat): Jeg kan forøvrigt ikke indsee, hvorledes der kan være Tale om nogen Begunstigelse, at Staten bærer Omkostninger, naar den befaler Tiendeafløsningen. Saalænge det stød til Bedkommende at benytte sig af denne Berettigelse som et Beneficium, saa kunde man kalde det en Begunstigelse; thi saa var det ikke uretfærdigt, at Bedkommende skulde bære Omkostningerne, skjøndt jeg troer, at det er det, man meest kan udsætte paa den nugældende Tiendeafløsning, at Staten ikke har gjort Opoffrelse af sine Midler til at fremme Sagen for at formindske Omkostningerne for Bedkommende. Men, naar man befaler, at Tienden skal afløses, saa synes det mig ikke, at man kan kalde det en Begunstigelse, at de dermed forbundne Omkostninger bæres af Statskassen og ikke falde Paagjældende til Last, men det er en ganske simpel Retfærdighedshandling. Hvad § 2 angaar, saa har jeg forhen yttret, at jeg mod Paragraphen i og for sig ikke vilde have Noget at erindre, naar den fremkom isoleret, men, da den staaer i Forbindelse med andre Bestemmelser, som jeg finder aldeles forkastelige, kan jeg naturligvis ikke heller stemme for § 2.

Steffensen: Det er med Hensyn til Gjenstanden for Afløsningen i § 1 af Forslaget, at jeg skal tillade mig at gøre en Bemærkning. Naar der nemlig i § 1 staaer anført kun Korntienden, saa havde jeg ønsket, at der tillige i Paragraphen havde været indbefattet Smaarebselstienden og Dvægtienden, da jeg ikke seer paa hvad Maade disse Tiender ellers skulle blive afløste; thi i en senere Paragraph hedder det jo, at Tiendecommissionerne skulle ophæves, naar al Korntienden er afløst.

Jeg skulde derfor ønske, at det ærede Udvalg vilde give Oplysning om, paa hvad Maade disse Tiender ville kunne blive afløste, naar de ikke kunne det paa samme Maade som Korntienden, da det dog var ønskeligt, at det fik en Ende med dem ligesaa vel som med de øvrige. Det er vist ikke saa Steder, at der desangaaende opstaaer Strid mellem Sognmændene og deres Præster, og det er dog vistnok meget ubehageligt, at man saaledes skal komme i Strid med sin Præst om deslige Ting. Det forekommer mig derfor at være det Unseligste, at man fik disse Tiender afløst med det Samme. Med Hensyn til Sagen selv, skal jeg tillade mig at bemærke, at, naar den ærede Indenrigsminister talte om den Nødvendighed, der skulde være tilstede for at fremme Sagen, da anseer jeg det rigtignok for det Mindste, vi kunne gøre for Dieblirket ved Tiendefagen, at vedtage, hvad der nu er foreslaaet, da den allerede har staaet saa længe hen, og man saalænge er bleven stuet. Det er temmelig afgjort for dem, der kende til disse Forhold, at det er en vigtig Sag for Bonden, at han har faste Afgifter at svare, ligesom det ogsaa i statsøkonomisk Henseende er meget vigtigt, at Naturaltienden bliver afløst, da man, naar Tienden ydes i Kjarven, tillige tager Gjødningen bort fra Jorden, som man gjør sig saamegen Uleilighed med at forbedre, og leverer den til Tiendetageren. Jeg for mit Bedkommende anseer det derfor for at være meget hensigtsmæssigt, om denne Lov kunde vinde Bifald her i Thinget. — Naar den ærede 5te Landstingsmand for 1ste Kreds (Orsted) troer, at man ikke skulde drive Jorderne efter bedste Interesse (Orsted: Det er det Modsatte af hvad jeg har sagt!), da troer jeg rigtignok, at det vil være meget saa Steder, som ikke kunne komme i Betragtning, hvor man ikke har drevet Jorden saaledes, at der skulde